

PERIÓDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

Y 10 CENTAUS PAPER EN L' ISLA DE CUBA.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20.—BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 6 rals.—Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger 18.

R. I. P.

¡Quin any més cayol!
Un any d' aquells que fan butllofa.
Va néixe, y encare mamava, vá enamorarse de D. Anton lo malaguenyo.
¡Vaya un gust! Quan vaig veure que tenia preferencias per l' istil tot desseguit vaig dirho:
—Tenim un any escéntrich, estrambólich, llunátich. Y en efecte: ni que hagués sigut fill de Inglaterra.

La séva infancia va consistir en fer desgracias: la llagosta, una que altra inundació, uns quants naufragis per entretenirse... vels' hi aquí las sévas travesuras de xicot.
Després, en la primavera de la vida, en l' época aquella en que tot somriu, en que tot son ilusions y esperansas, l' any 1884 va tacarse las mans de sanch.
Allá en las montanyas del Nort vá morir lo infortunat capitá Mangado, y la immortal Girona va presenciari lo fusellament de dos militars, que no van tenir, com tants altres, la fortuna de guanyar, al tractar de sublevarse.
¡Qué s' ha de fer! En aquests jochs, mentres alguns s' hi estrellan, altres hi guanyan estrelles... y entorxats.

En tot aixó va arribar l' istiu y com si encare no n' hi hagués prou ab en Cánovas, l' istiu vá arribar rodejat de microbis.
Llavors van inventarse las delicias dels lassarets, la broma de las quarantenas y las felicitats dels cordons, que pèl comers y l' industria més que cordons van ser dogals.
L' any 1884 anava fent de las sévas, dignament secundat per en Romero Robledo.
—Vaja, deyan las personas més pacients: si l' industria y l' comers están paralisats, al menos se preparan bonas cullitas, y a Espanya, ja se sab, sempre que 's cull se menja.
—Esperéuvos, va dir l' any 84.
Y van comensar a caure pedregadas y a venir tals tempestats que la terra no podia englutir l' aygua que queya.
Las cullitas, ab tant bè de Déu, van quedarse sense madurar.
Y l' any 1884, ab las mans a la cintura y 'ls brassos a tall de nansa de gerra, deya:
—Vaja ¿som ó no som conservadors?

Després novas y grans inundacions.
—Pero, al menos, deyan los pobres inundats, entreveient una esperansa, som a Espanya, es a dir en la

terra de la generositat y de la hidalguia, y la miseria en qu' hem caygut, interessará 'l cor de tots los espanyols.

Y l' any 1884, per defraudar aquesta esperansa, vá despertar en tothom lo recort de las inundacions de Murcia, y la inutilitat de la compassió pública, ja que 'ls fondos que 's recaudan en semblants cassos, mudan de camí y no arriban al seu destino.
Y al mateix temps que la terra 's mullava, 'ls cors permaneixian sechs com l' egoisme, y durs com la crueltat.
La cullita de la caritat tampoch va madurar.

L' any comensava a ser gueto, se n' anava a cañ Tunis y un dia vá voler divertir-se fent atropellar estudiants, ignocents é indefensos.
—¿Qui son aquests xixaretlos? vá dir: ¿Qué representan? ¿La juventut? ¿La vida? ¿L' esperansa de la patria? Donchs ¡a ells! vá exclamar ficantse dintre del cos de 'n Villaverde.
Y 'ls sabres de la policia cayent sobre 'ls pobres y confiats estudiants, van fer desgracias. La universitat vá ser invadida y tacada ab sanch de la juventut. Lo gueto 's desfogava.

Per últim s' ha volgut despedir de una manera digna. *Talis vita, finis ita.*
Quan ja espeternegava, quedantli pochos dias de vida, comensa a jugar ab los elements de l' atmósfera y a enviar tronadas, pedra y plujas.
¿No n' hi havia prou encare? Donchs are veurán com va acabar: ab una estrambotiquesa.
Coneixent que 'ls andalousos constituheixen la gent d' Espanya més impresionable, lo dia 23 de Desembre ¡pám! los hi envia la grossa de Madrid.
¡Quina alegríal! Y quina manera de destapar ampollas de *manzanilla!*
La grossa encare durava, quan tot d' un plegat sonan crits de horror y de angustia, la terra tremola, se desploman los casas y un sens fi de familias quedan sepultadas, victimas de un terrible terremoto.
Aixis s' ha despedit l' any 1884.

Un any que perque havia de ser dolent del tot, ha sigut bisest, qu' es lo mateix que dir que ha tingut un dia més que 'ls altres.

P. DEL O.

LAS GRANS IDEAS DE UN SENYOR RECTOR.

Quan deyam nosaltres que mossen Basquinyas, aquell rector de Santa Cecilia de Montserrat, era un capellá molt cayol, per alguna cosa ho deyam.

Temps enrera varem participar a nostres lectors que ell havia lograt restablir los abolits *delmes y primadas* en aquella parroquia: de primer va ferse donar vi; l' any passat, ab l' excusa de que las sévas oracions eran part principal per obtenir bona cullita, va lograr que li donguessen blat; y en tot temps confessant donas ha lograt que continuament se presenti alguna de ellas ab lo cistellet plé a honrar aquella santa casa parroquial.

—¿Y donchs qué 'us dona 'l rector en cambi dels vostres presents? vaig preguntar a una noya que li diuhen la «Marieta maca» y que freqüenta molt la morada del sant pastor.

—¿Qué vol que 'ns dongui? 'm vá respondre: 'ns netja de pecat y 'ns ompla de benediccions.

—Aixis m' explico, com cada vuit dias tens necessitat d' anarhi a confessarte.

Qualsevol se creuria que ab aixó ja déu estar satisfeta la humil ambició de aquell representant de la pobresa de Cristo en la miserable terra de Marganell. Donchs no senyor, ni 'ls mils.

Ell ha restaurat y va restaurant y posant comoditats en la rectoria y en l' iglesia. Allí no hi ha escola, ni casa del ajuntament, ni rés que ho sembli; pero ell ensenya doctrina als noyets, fá aprendre cansonetas de Nadal a las noyetas y ha tingut manya per crear unas hijas de Maria. A més de tot aixó intervé en los assumptos de ball y demès festetas y busca majordonas entre las forasteras que per casualitat van a passar alguna temporada en aquell recó de mon.

Se diu Pere y com lo seu sant patrò, posseheix totas las claus de las portas que han de donar pas al cel a tots los habitants de aquell fondo de montanya. Si alguna clau li falta, la busca ó la fá fer. Ell es home de grans recursos y may li faltan ideas novas y grans. O sinó aquí va una proba.

No sè si saben los nostres lectors que aquest istiu, mentres totas las personas fujian dels grans centros per una por més ó menos justificada a una epidemia molt coneguda anomenada cólera, en lo camp morian com a moscas de una epidemia del tot desconeguda, aquellas bestiolas que d' ellas n' es tot hò conegudas ab lo clássich nom de *tocinos*. Casa vá haverhi que de sis no va quedarni cap. Comensavan per perdre la gana, seguien posantse tristos ab la qua nuada cap per avall, se tornavan tots minsos, y ay que tinch, ay que tinch, torsavan lo coll, y... a terra.

R. I. P.

vinga fer un clot y a colgarlos.
Tant dolenta devia ser la malaltia que 'ls duya al

«pèl negre fanch de Madrid!
 »Algun estudiant ferit
 »y sanch que per terra corra!
 »Un grapat de sangoneras
 »que xuclant, xuclant s' engreixan,
 »y al pobre país me 'l deixan
 »pitjor que las calaveras.
 »Son uns animals molt grossos
 »ab una fam extremada:
 »quan la sanch es acabada
 »rosegan la carn y 'ls ossos!—»

Ja res del que diu se sent;
 vol parlar mes s' ennuoga.
 Se veu, pobre, que l' ofega
 lo negre remordiment.
 ¡Y enrampat dessobre 'l catre,
 y cansat de causar dany,
 ha fet l' últim badall l' any
 mil vuitcents vuitanta quatre!

MARÍA BOCANEGRA.

ESQUELLOTS.

Al últim varem veure la cabalgata, tal com havia de sortir lo primer dia, y allò que diuen de que *nunca segundas partes fueron buenas*, va quedar plenament desmentit.

Los carros estavan molt ben disposats, marxavan ab molta correcció y van agradar molt a tothom.
 Estava escrit. L' única cosa verdaderament notable havia de ferse fora de las festas.

Ja ván dugas sessions que l' ajuntament discuteix la qüestió del matadero, y per are vá rexassant tots los projectes qu' existeixen.

De primer lo vot particular del Sr. Font; després lo dictamen de la minoria de la comissió, y per últim es de creure que volcará també 'l de la majoria.

L' extrem de las malas entranyas:
 —Matar un *Matadero*.

La Sembrich ha cantat a Madrid ab molt éxit.
 Aquí no es fácil que tornem a sentir-la.

He llegit en un periódich que 'l cònsul de Alemania Sr. Lindau havia entregat 1.000 pesetas al Hospital, producto del arreglo entre una artista y un empresari (llegeixis Sembrich y Bernis).

La Sembrich no cantarà més a Barcelona; pero en cambi 'ls pobres refularán pèl seu compte.

Diu un telegrama:

«El terremoto que ha causado tantos estragos en Andalucía, no se ha sentido en Portugal; pero si en la isla de *Madera*.»

—Allí sí que son ben previsors, deya en Pau Espatxada, al enterarse de aquest telegrama.

—Ay, ay, ¿perqué?

—Perque en la previsió dels terremotos han fet construir l' isla de *fusta*.

La sort grossa de Nadal aquest any se 'n ha anat a Sevilla.

Ja 's coneix que governan los conservadors.

Que vaya bien España,
 yo no lo entiendo
 pues opta hasta la suerte
 por lo flamenco.

Temps endarrera una senyora de Paris, casada ab lo diputat Clovis Hugues vá matar a cops de revólver a un agent de informes que l' havia difamada.

L' acte tingué lloch dintre del mateix palau de la Justicia.

Are últimament un'altra senyora vá sortir de casa seva, revólver en má perseguint a un subjecte, y al tenirlo a tret vá dispararli tres tiros, deixantlo mort al acte.

La víctima del furor de aquesta dona era també un difamador.

Si la moda vá seguint en tots los colegis de senyoretas baurá de haverhi tiro de pistola.

Y las senyoras, en lloch de vano durán revólver, y en lloch de puff ó polissón una cartutxera plena de cápsulas.

¡Y pensar que las donas poden matar no més que ab una mirada.

L' escena que vaig a contarlos ha passat en l' audiència de Albacete.

Estava informant un advocat, y un porter, de repent, l' interromp, dihenli que 's guardi de denar cops sobre la taula.

L' advocat eleva una queixa al president de la Sala,

y aquest ab sorpresa de tothom dona la rahó al porter.
 Molt ben fet: avants que tot s' ha de procurar evitar que las taulas dels tribunals s' esquerdin.

En los aparadors del fotógrafo Napoleón, situats en la fatxada de la iglesia de Sant Jaume, carrer de Fernando, hi ha un magnífich retrato de una senyora de la bona societat de Barcelona y del seu marit, fixat sobre un mirall.

Es un' obra d' art notable.
 Sembla talment que al mirallarse la ditxosa parella haja quedat retinguda sobre la lluna del mirall.

En lo districte de Vich s' han tornat a fer las elecciones de un diputat provincial, y 'l célebre arcalde Vernis, segons sembla, ha tornat a fer de las sévas.

Segons sembla las actas serán tant ó més greixosas que las de l' altra vegada.

Un llagonissaire se coneix sempre.

Ha tractat a la llei com si fòs carn de porch: l' ha trinxada y la ha embutxada en las actas del seu gendre, valentse de la xeringa de la autoritat.

Senyors de la diputació provincial: guárdinse de menjar de aquesta llagonissa que está plena de triquina.

Cada dia que passa descubrim un nou talent comercial en lo clero.

Allò de las medallas de la Mercé per perpetuar los casaments, fent gravar en lo revers lo nom dels cónyugues s' ha quedat endarrera davant de una nova soealinya.

Vostés, per exemple, 's casan, y per gust ó per capritxo volen casarse al vespre.

No hi ha cap inconvenient: se casarán al vespre; pero se 'n farán quaranta pessetas.

Y are es en vá que 's trenquin lo cap buscant que tè més casarse de días ó de nits. Los ciris s' encenen de la mateixa manera, la ceremonia es igual, ó encare es més bréu, perque al vespre no 's diuen missas.

Es inútil que pensin. No es qüestió de cervell, sinó de porta-monedas.

Aixó sí, ells ho disfressan molt bè, dihent que lo de las quaranta pessetas es una limosna.

Una limosna subjecte a tarifa.
 Qu' es com si 'ls succehis lo següent:

Trohan un pobre que allarga la mà, dihent ab véu llastimosa:

—Una gracia de caritat per un pobre que no ha menjat de avuy.

Se fican la mà a la butxaca y li donan dos quartos.

Y are figurinse quina será la seva sorpresa, si 'l pobre 'ls diu:

—Dispensi: los senyors que duhen sombrero de copa se 'n fan mitja pesseta.

Diu la *Montaña* de Manresa que als frares caputxins de aquella ciutat los ha tocat un premi de mil duros.

Los caputxins, segons tinch entés, al pendre l' hábit fan vot de pobresa.

Per aixó, sens dupte, prenen bitllets y treuen la rifa.

Per mortificarse.

—En Gayarre ja torna a cantar.
 —Y donchs qué tenia 'l gran tenor?
 —Ah, qué no ho sabem?
 —No senyor.
 —Vá anar a passar festas a la seva terra.
 —¿Vol dir?
 —Si senyor, sí: vá anarse'n al *Roncal*, a caball de un costipat.

L' altre dia un soldat de la presó vá ferir a un empleat de la casa.

Primer ferian als presos: ara ja fereixen als empleats.

Esperém lo dia en que 'ls soldats se suicidin.

Vajan llegint:

«Anoche, diu lo *Correo Catalan*, se celebró en la Academia de la Juventud católica, una magnifica velada de inocentes, que atrajo allí gran concurrencia, la que permaneció en los salones hasta el final de la fiesta.»

¡Ay inocentons! ¡Quántas llufas posarian a las sotas-dels pares capellans!

Perque quan aquets noys se posan a fer brometa, son tremendos.

Lo mateix periódich diu que en un altar de la iglesia de Santa Maria del Mar se venera *una de las pedras que ván servir per apedregar a Sant Esteve proto-mártir*.

Senyors, no ho tirin a broma: casualment jo a casa mèva tinch la qua de la poma que 's ván menja Adam y Eva.

Aquesta es del *Brusi*:
 «A la hora de *Vísperas* se pusieron ayer a la veneración de los fieles y lo estarán todo el día de hoy, los restos de uno de los Santos Inocentes sacrificados por Herodes.»
 ¡Ay senyor! ¡Quants ne vá deixar lo rey Herodes!

D.ª Paula sorpren a la seva criada detras de una porta ab un guardia-civil que l' estava abressant.
 —¡Barjaulal! ¿No se 'n dona vergonya de que un home l' abrassi? diu D.ª Paula.
 Y la criada respon:
 —¿No sab vosté que la llei prohibeix fer resistencia a la guardia civil?

TRENCA-CAPS. XARADAS.

I.
Quarta girada primera
 de casa 'l senyor Bertrán
 l' hi han dat *quart tercera-quarta*
 morint lo pobre al instant.
 Y aixó que a *quart tres primera*
 fins are hi duya bossal,
 puig que ensopegarlo sense
 ha sigut una *total*.
 UN TAPÉ Y F. DE T.

II.
 Cada dia tinch *hu-tres*
 de *Total* y de *Hu-segona*
 que si la una es guapa y mona
 guapa y mona l' altre n' es.
 AGULETA.

SINONIMIA.
 Trobantme sense un *total*
 y habitant dintre de un *tot*,
 me vá dur lo mèu nabot
 un *tot d' oca* de 'n Pasqual.
 NOY DEL QUART PIS.

ENDA VINALLA.
 No soch todó y voltas dono
 pitjor que cap bailari;
 y quan lo puesto abandono
 sempre rastre 'n sol sorti.
 J. PRATS Y N.

LOGOGRIFO NUMERICH.
 1 2 3 4 5 6 7 8 — Nom d' home.
 8 8 4 2 7 5 1 — Un poble de Catalunya.
 2 1 3 7 5 1 — Nom de dona.
 6 7 2 2 1 — Prenda d' home.
 2 7 3 1 — Capital de nació.
 3 4 8 — Menjar dols.
 3 1 — Part del cos humá.
 6 — Una lletra.
 BALLADOR DE LA CATALANA.

TRENCA-CLOSCAS.
 BÉ, TE L' ANCORA?
 Com que 's tracta d' àncoras, buscarho per la vora del mar.
 VICTORIN OTERO.

CONVERSA.
 —Ricardo, tú suas molt.
 —Oh, es que fá dos horas que camino.
 —Y are ¿per qué?
 —Perque se m' ha escapad un.....
 —Un qué?
 —Buscaho, qu' entre tots dos ho hém dit ben clar.
 UN LLEPA-FILS.

GEROGLIFICH.
 X
 PITET
 I
 LOO
 ABAT
 D. T. DESPERAT.

SOLUCIONS
 A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.
 1. XARADA 1.ª.—*Llu-ts Mi-llá*.
 2. ID. 2.ª.—*Pe-r-ra*.
 3. ANAGRAMA.—*Calaf-Flaca*.
 4. SINONIMIA.—*Pilar*.
 5. LOGOGRIFO NUMERICH.—*Nicolau*.
 6. TAENCA-CLOSCAS.—*Tapineria*.
 7. CONVERSA.—*Casimira*.
 8. GEROGLIFICH.—*Cent veixanta pessetas son dos unsas*.

—Mestressa, hém de fer bugada de aquesta roba bruta que m' ha deixat l' avi.